

SISÄLLYS

JOHDANTO	3
1970-LUVUN ALUN HALLITUSPULA	14
PAASIO JOHTAA ERIPURAISTA PUOLUETTA	14
Sorsalla ei menneisyyden painolastia	14
SDP:n suhteet NKP:hen ja DDR:ään 1960-luvun lopulla	20
Sorsa asettaa rajat SDP:n vasemmistosiivelle	24
PROTESTIVAALIT SIIRTÄVÄT SUOMEA OIKEALLE	29
Sorsasta moderni työväenjohtaja	29
Sorsa kampanjoi Feiringin varjossa	32
Neuvostoliitto seuraa aktiivisesti vaaleja	36
RIHTNIEMEN YRITYS JA AURAN VAPAAPALOKUNTA	40
Virkkusen ehdokkuus 1968 vaivaa yhä Kekkosta	40
Rihtniemi saa yrittää toisenkin kerran	45
”Teerenkuva” tulevasta enemmistöhallituksesta	49
Vaalitulos johtaa vuosia kestäneeseen epävakauteen	55
VALLANKUMOUKSEN AAVE SUOMEN YLLÄ	58
Kekkosen valtarakenne murtuu vaaleissa	58
Moskova kostaa vaalituloksen Beljakovilla	63
Karjalainen korvattiin Leskisellä	66
NKP:n vanhan linjan stalinisti rikkoo yhteiskuntarauhaa	69
Beljakov uhkaa ampua itsensä	74
Beljakov tukee aktiivisesti vähemmistökommunisteja	79
”Päänahka päänahasta, Jakobson Beljakovista”	83
Koivisto: ”jotkut historioitsijat haluavat heitellä paukkupommeja”	89

KEKKONEN KAATAA KARJALAISEN HALLITUKSEN	92
Kekkonen haluaa päättää SDP:n ministereistä	92
KGB: ”Kekkosen paras seuraaja olisi Kekkonen”	98
Kekkonen istuttaa Karjalaisen heittoistuimeen	104
Kekkosella kaava, jolla hallituksia kaadetaan	110
 EEC-NEUVOTTELUT JA ZAVIDOVUVUOTO LISÄÄVÄT EPÄVAKAUTTA	 115
 VÄHEMMISTÖHALLITUSTEN SARJA JATKUU	 115
SDP:n ja Kepun kädenvääntö	115
EEC-kysymys hallitusneuvottelujen kärjessä	119
Sorsasta ulkopoliittisesti salonkikelpoinen	123
SDP:n ”uusi ulkopoliitiikka”	130
 PAASION JA PRESIDENTIN LUOTTOMIEHESTÄ HALLITUKSEN MUODOSTAJA	 133
Kohti punamultaa	133
Presidentti osallistuu Kepun kokoukseen	138
Kekkonen tukee SMP:n kapinallisia	143
 SORSASTA POIKKEUSLAKISUUNNITELMAN PÄÄARKKITEHTI	 151
Karjalainen nöyryytetään anomaan Kekkosta jatkamaa	151
Miten kiertää presidentinvaalit	158
Hajonnut SMP lahja poikkeuslain kannattajille	163
Poikkeuslakijunailu vahvistaa Kekkosen ja Sorsan suhdetta	167
Presidentin esteellisyys hämmästyttää valtiosääntötuntijoita	173
 EEC JA ZAVIDOVO KEKKOSEN KÄSIKIRJOITUKSESSA – ONNELLINEN LOPPU TAMMINIEMESTÄ NÄHTYNÄ	 176
Sopimuksen taustatekijät	176
Kotov yrittää estää Suomen EEC-sopimuksen sumeilematta	182
Kekkonen moittii suotta virkamiehiä hidastelusta	185
Karjalaisen paineensietokyky koetuksella	191
Zavidovo-vuoto	196
Syyllistä etsitään	202
Sorsa epäilee Kekkosta vuotajaksi	206
Y.Y. Anttosen haamu sotkee pakkaa entisestään	212
Sorsa yrittää selvittää nimimerkin arvoitusta ennen kuolemaansa	218
Kosygin pirullisena: ”Mitenkäs se EEC-kauppa nyt on kehittynyt?”	221

KEKKONEN HALUAA EROON KARJALAISESTA - KEKKOS- ELÄMÄKERTA POIKKEAA NÄKEMYSTEN VALTAVIRRASTA	246
SDP JA SORSA OTTAVAT KEKKOSEN OMAKSEEN	246
Sorsan hallitus ajetaan vaikeuksiin mitättömin perustein	246
”Se pallo, jonka Kekkonen lopulta pussitti, oli Karjalainen”	252
Kekkonen nautti ”poliittisen taiteen finesseistä”	260
Vuorineuvosten suosikki joutuu yllättäen sivuraiteelle	265
Suomessa vallitsee ETYKIN aikana poikkeustila	270
PRESIDENTTI MAKSIMOI VALTANSA	276
”Porvarillista Suomea alkaa hirvittää”	276
Maaherra ”muistojen yöstä”	282
Kekkonen jujuttaa Moskovaa erojuonella	287
Sorsa tukee iäkästä presidenttiä ja odottaa vuoroaan	290
Kekkonen: ”Kokoomus palvelisi isänmaan asiaa parhaiten oppositiossa”	294
Miettusen hallitus tukee enemmistökommunisteja	301
KEKKONEN KARTTAA KILPAILIJOITAAN MIETTUSELLA	306
Kommunistit vaativat hallituksessa erivapautta	306
Neuvostoliitto pyrkii päättämään Suomen hallituksesta	310
Sorsa tavoittelee salaa SDP:n vähemmistöhallitusta	316
Neuvostoliitto haluaa Karjalaisesta ulkoministerin	320
”Kale on lähempänä Kekkosta kuin Kepu”	324
KEKKONEN HALLITSEE SORSAN TUELLA	330
SDP MUUTTAA TALOUSPOLIITTISTA AJATTELUAAN	330
Paavelan piiri	330
Moskova tukee punamultaa	335
Kepun musta tusina ja vihreä tiu	339
Uhraamalla Korhonen torjutaan Karjalainen	345
Stepanovin röyhkeydellä ei ollut rajoja	349
KEKKOSEN VIIDES KAUSI – EPÄVARMUUS JATKUU	353
Pääministeri ja ulkoministeri tukkanuottasilla UM:n nimityksistä	353
Korpilammen henki	357

Uusi poikkeuslaki	364
Kekkosen ja Vilkunan erikoislaki kolmelle vuodelle	372
”Tällä menolla saan kohta hullun paperit”	376
 NEUVOSTOLIITON PAINOSTUS VOIMISTUU JÄLLEEN	 382
Sorsa jatkaa pääministerinä	382
Yhteiset sotaharjoitukset	386
Sutelan läsnäolo Kultarannassa harmittaa venäläisiä	392
”Pumpuliin kääritty noottikriisin toisinto”	396
Kekkonen oli riippuvainen Stepanovista	400
Apusen hyökkäys saa Kekkosen voimaan pahoin	404
Kekkonen alkaa etääntyä Sorsasta	409
 KOIVISTON JA SORSAN SUHTEET KIIHTYVÄSSÄ PRESIDENTTIPELISSÄ	 415
 KOKOOMUKSEN OPPOSITIOVAELLUS JATKUU	 415
Sorsa tekee tilaa Koivistolle	415
Neuvostoliitto suhtautuu vaalivoittajaan vihamielisesti	420
Pää-äänenkannattajat riitaisia	425
Pakinoitsija Simppa näki tulevaisuuteen	427
 KUPLATEORIA	 429
”Pannaan mies peliin ja katsotaan miten kansansuosion käy”	429
Koivisto halusi varmistaa poliittisen henkiinjäämisensä	433
Koiviston kuplaa yritettiin puhkaista jo 1968	436
Mauno Koiviston idänpöytä osoittautuu bluffiksi	442
 SORSA HERMOSTUU PÄÄMINISTERI KOIVISTOON	 445
SDP haluaa hyötyä Koiviston kansansuosioista	445
Sorsa ja Kekkonen suunnittelevat hallituksen kaatoa	449
Koiviston kansansuosio oli epäluottamus ammattipoliitikoille	453
Koivisto ja Sorsa erimieltä talouspolitiikasta	455
Sorsa Kekkoselle: ”Koivisto menettänyt jo paljon myötätunnostaan”	461
Kekkonen haluaa Pajulasta seuraajansa	467
Koivisto SDP:n puheenjohtajakilpaan	471

**KEKKOSEN JA SORSAN VAARAN VUODET –
MOSKOVAN PAINOSTUKSESSA KOHTI
KOIVISTON KAUTTA** 474

KGB ja Sorsan valinta puoluesihteeriksi 474

1970 eduskuntavaalit oli shokki Moskovalle 475

Zavidovo-vuodon jäljet johtavat Tamminiemeen 479

Kekkonen pussitti lopulta Karjalaisen 483

Sorsa oli Moskovon ehdoton ykkössuosikki 486

”Suomi on meillä jo taskussamme” 488

LÄHTEET 491

HENKILÖHAKEMISTO

LIITTEET